

Utbildningsföretaget Scandiacus AB

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Kunskapsakademin
i Sundsvalls kommun

Tillsyn i Kunskapsakademin

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Utbildningsföretaget Scandiacus AB (organisationsnummer 556783-4444) under våren 2016. Kunskapsakademin besöktes av Skolinspektionen den 27–28 januari 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Då skolan har ett lågt antal elever får statistikuppgifterna användas med försiktighet.

Årskurs 6

Skolverkets officiella statistik för år 2015 (SIRIS) visar att näst intill samtliga av de 25 eleverna i årskurs 6 vid Kunskapsakademin nådde betyg A-E. Den genomsnittliga betygspoängen var i alla ämnen utom slöjd något lägre i jämförelse med elever i riket. Även resultaten av de nationella proven i ämnena engelska, matematik och svenska läsåret 2015/15 visar att eleverna vid Kunskapsakademin nådde lägre genomsnittligt betygspoäng än elever i riket i samtliga ämnen och delprov. Den lägsta genomsnittliga provbetygspoängen (8,4) nåddes på delprovet "skriftlig förmåga" i ämnet svenska.

Årskurs 9

Enligt statistiken (SIRIS) har andelen elever vid Kunskapsakademin som uppnått kunskapskraven sjunkit från 95 procent år 2012 till 81 procent år 2015. Detta kan jämföras med motsvarande andel i riket som varje år uppgått till cirka 77 procent. I linje med resultaten avseende elever i årskurs 6 vid Kunskapsakademin uppnådde de 43 eleverna i årskurs 9 år 2015 ett något lägre genomsnittligt betygspoäng i jämförelse med elever i riket, i alla ämnen utom hem- och konsumentkunskap samt moderna språk. Det genomsnittliga meritvärdet för skolans elever var 214,4 vilket kan jämföras med motsvarande värde för elever i riket som var 224,7. Sett till kön var dock pojkarnas genomsnittliga meritvärde betydligt högre för elever vid Kunskapsakademin än elever i riket (220,2 jämfört med 212,1) medan flickornas resultat var betydligt lägre (207,8 jämfört med 238 betygspoäng). Flickornas genomsnittliga meritvärde har haft en tydligt sjunkande trend sett över tre år.

Resultaten av de nationella proven i ämnena engelska, matematik och svenska samt biologi och religionskunskap läsåret 2014/15 visar att eleverna vid Kunskapsakademin även i årskurs 9 nådde lägre genomsnittligt betygspoäng än rikssnittet i samtliga ämnen och delprov. Den lägsta genomsnittliga betygspoängen nåddes i ämnena matematik och religionskunskap.

Samtliga pojkar och näst intill samtliga flickor nådde behörighet till gymnasie- skolans yrkes-, estetisk-, ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskaps- program.

Trygghet och studiero

Resultatet av den skolenkät som Skolinspektionen genomfört inför tillsynen indikerar att elevernas trygghet på skolan är god. Av eleverna i årskurs 9 föregående läsår uppgav dock 75 procent att andra elever störde ordningen i klassrummet. Även svaren för elever i årskurs 5 indikerar att eleverna blir störda av varandra under lektionerna.

Skolan kartlägger elevernas trivsel på skolan genom årliga enkäter. I skolans plan mot kränkande behandling framgår att enkätresultaten visar att eleverna trivs, att det råder en god stämning och att de känner sig trygga på skolan. Dessa uppgifter bekräftas av samtliga grupper som Skolinspektionen intervjuat. Både elever, rektor, och lärare uppger också att studieron tydligt förbättrats från föregående läsår.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-10-31
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen/rektorn brister i arbetet med att dokumentera analyser av skolenhetens kunskapsresultat.

Utifrån de områden tillsynen omfattat bedöms verksamheten i övrigt som väl fungerande. Undervisningen sker exempelvis i en trygg miljö, utgår från läroplanen och kursplanerna och genomförs på ett sätt som stödjer elevers lärande och inflytande. Skolan bedriver även ett aktivt värdegrundsarbete med goda resultat.

Skolans förutsättningar att åtgärda bristen bedöms som goda. Skolan har stabilitet både vad gäller ekonomi och ledningsfunktion och har inarbetade rutiner för hur arbetet med att följa upp och utvärdera verksamheten ska bedrivas.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Utbildningsföretaget Scandiacus AB att senast den 31 oktober 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Redovisning skickas till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Utbildningsföretaget Scandiacus AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (4 kap. 4–6 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Dokumentera analyser av elevernas kunskapsresultat på skolenhetsnivå i årskurserna 6 och 9.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning;*

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen/skolan brister i sitt arbete med att dokumentera analyser av elevernas kunskapsresultat på skolenhetsnivå.

Den redovisning som huvudmannen/skolan ska inkomma med till Skolinspektionen senast den 31 oktober 2016 behöver innefatta analyser av vad som påverkat och orsakat elevernas kunskapsresultat avseende läsåret 2015/16.

Skolinspektionens utredning;

I det dokumenterade kvalitetsarbetet avseende läsåret 2014/15 som Skolinspektionen tagit del av utvärderas arbetet kring de utvecklingsområden som prioriterats under föregående läsår. Denna utvärdering synliggör utvecklingen inom valda områden på ett bra sätt, och lägger även grund för att identifiera nya utvecklingsområden.

I skollagen med dess förarbeten (proposition 2009/10:165) samt läroplanen framgår dock att rektorn ansvarar för att arbetet med att följa upp, analysera och dokumentera även ska innefatta skolenhetens kunskapsresultat. I skolans dokumentation framgår vissa kunskapsresultat såsom uppgifter om genomsnittligt betygspoäng/meritvärde, behörighet till gymnasiet, andel elever med ofullständiga betyg samt resultat av nationella prov i årskurs 9. Det saknas dock analys av dessa kunskapsresultat, av vad som orsakat och påverkat dem. Därmed synliggörs inte heller resultatens koppling till de nya utvecklingsområden som beslutats.

I intervjuer med skolledning och lärare framkommer att lärarna följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå. Uppföljningen ligger till grund för skriftliga utvärderingar av undervisningen som lärarna genomför individuellt och delger rektorn efter läsårets slut. Rektorn uppger att kunskapsresultaten även analyseras på skolenhetsnivå i syfte att identifiera utvecklingsområden. Både skolledning och lärare uppger dock att dokumentationen av dessa analyser behöver förbättras så att kunskapsresultaten tydligare kopplas till de utvecklingsåtgärder som beslutas om.

För skolans arbete med att dokumentera och analysera kunskapsresultat på skolenhetsnivå vill Skolinspektionen framhålla vikten av att innefatta samtliga ämnen och värdet av att involvera kunskapsresultat som avviker i förhållande till rikssnittet. Exempel på kunskapsresultat som behöver analyseras är andelen elever som uppnått kunskapskraven, elevernas genomsnittliga betygspoäng/meritvärde i årskurs 6 och 9, skillnader mellan pojkars och flickors resultat och resultat av de nationella proven i årskurs 6 och 9.

Statistik gällande kunskapsresultat finns vid behov att hämta i Skolverkets statistikdatabas, www.siris.skolverket.se.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de

rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Lena Johansson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Kunsakademin

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Kunskapsakademin

Friskolan Kunskapsakademin är belägen på Alnön utanför Sundsvall och bedriver utbildning i grundskolans årskurser 4–9. Läsåret 2015/16 omfattas verksamheten av totalt 213 elever. Skolan är organiserad i en skolenhet och erbjuder 50 elevplatser per årskurs i årskurserna 6–9 och 25 platser i årskurserna F–5. Kunskapsakademins verksamhet bygger på ett nära samarbete med företag och organisationer. Eleverna ges undervisning i av skolan kallade "basämnen" samt ämnesintegrerat i tematiska "äventyr/uppdrag" med syfte att koppla kunskaperna till verkligheten. På skolan arbetar 22 lärare, vilka är periodvis organiserade i arbetslag kring respektive årskurs utifrån aktuellt tema.

Skolinspektionen godkände Kunskapsakademin som en fristående grundskola för årskurserna 6–9 genom beslut (diarienummer 2008:1007) den 21 november 2008, och verksamheten startade läsåret 2009/10. I beslut (diarienummer 31-2009:1610) godkände Skolinspektionen en utökning av verksamheten med förskoleklass och grundskolans årskurser 1–5. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan i det offentliga skolväsendet. Skolans inriktning är allmän.

Huvudman för skolan är Utbildningsföretaget Scandiacus AB med organisationsnummer 556783-4444 (beslut 34-2009:2269). Bolagets styrelse utgörs uteslutande av de två personer som startade skolan och allt sedan dess leder den. En av dem är rektor för skolan och har statlig rektorsutbildning. Båda är även verksamma som lärare vid skolan och ingår i dess elevhälsoteam.

Skolans elevhälsoteam består förutom skolledningen av skolsköterska och speciallärare. Utöver dessa funktioner finns kurator att tillgå regelbundet, samt psykolog och läkare efter behov.

Enligt uppgifter i SIRIS för läsåret 2014/15 hade skolan en något lägre andel elever per lärare (11 elever) i jämförelse med riket (12 elever), men en lägre andel lärare med pedagogisk högskoleexamen (79 procent jämfört med 86 procent). Behöriga lärare saknas i ämnena idrott och hem- och konsumentkunskap.